

Ni Una Menos: Η γυναικεία αξιοπρέπεια εξεγείρεται

Του Ανέστη Χατζάκη

“Είμαστε σύζυγοι, εργάτριες, επιχειρηματίες, άνεργες, ακτιβίστριες, καλλιτέχνες, μητέρες και κόρες, υπηρέτριες... που βλέπεις στο δρόμο, αυτές στη γειτονιά σου... αυτές που περπατούν μόνες ή ασυνόδευτες, αυτές που αποφασίζουν να προβούν σε έκτρωση ή όχι..., αυτές που αποφασίζουν πώς και με ποιον την σεξουαλικότητά τους. Είμαστε πολλές και φωνάζουμε δυνατά μαζί: Ούτε μία λιγότερη! Θέλουμε να είμαστε ζωντανές!”

Αυτό που προκάλεσε την παραπάνω αντίδραση ήταν ένα κύμα δολοφονιών γυναικών που ξέσπασε στην Αργεντινή, του οποίου η κορύφωση ήταν η απαγωγή, ο βιασμός και η δολοφονία της 16χρονης Lucia Perez στην πόλη Mare del Plata. Η απαγωγή έγινε την ίδια στιγμή που η αστυνομία κατέστειλε τις διαδηλώσεις για την αποποινικοποίηση της έκτρωσης. Η φρικαλεότητα της επίθεσης ήταν τέτοια που η Pérez υπέστη καρδιακή προσβολή, σύμφωνα με την εισαγγελέα María Isabel Sánchez, που το περιέγραψε ως « μια δράση απάνθρωπης σεξουαλικής επιθετικότητας”. Μετά την επίθεση, οι δράστες έπλυναν τη 16χρονη σε μια προσπάθεια να εξαφανίσουν αποδεικτικά στοιχεία και τη μετέφεραν σε κοντινό νοσοκομείο, όπου πέθανε υποκύπτοντας στα τραύματα του βιασμού.

Στη πρώτη πορεία που ακολούθησε (ταυτίστηκε με το χάσταγκ του twitter #MiércolesNegro-Μαύρη Τετάρτη) χιλιάδες γυναίκες ντύθηκαν στα μαύρα και προχώρησαν σε απεργία, όπως οι γυναίκες της Πολωνίας μία εβδομάδα πριν. Αφησαν σπίτια, σχολεία, εργοστάσια, γραφεία για μία ώρα και συσπειρώθηκαν κρατώντας πανό και πλακάτ με συνθήματα όπως “Αν η ζωή μου δεν έχει καμία αξία, αναπαράξου χωρίς εμένα!” και “Συγχώρεσε μας αλλά μας σκοτώνουν!”

Στη πρωτεύουσα της χώρας, παρά τη βροχή, χιλιάδες γυναίκες από το κέντρο της πόλης και τα φτωχά προάστια του ευρύτερου Μπουένος Άιρες, άντρες και παιδιά πορεύθηκαν προς την Plaza de Mayo. Στις 30 πιο σημαντικές πόλεις της Αργεντινής και σε όλη τη Λατινική Αμερική, από το Σαντιάγο της Χιλής έως την Οαχάκα του Μεξικού, γυναίκες έκαναν πορεία ενάντια στη βία που τους ασκείται. Στην Ευρώπη υπήρξαν εξίσου δράσεις αλληλεγγύης, σε μία σειρά από πόλεις όπως το Παρίσι και η Κοπεγχάγη.

Όμως το κίνημα Ni una menos, δεν είναι καινούριο ...

Τετάρτη 4 Ιουνίου 2015 στο Μπουένος Άιρες πάνω από 200.000 άνθρωποι πήραν μέρος σε διαδηλώσεις έξω από το Διεθνές για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στη βία κατά των γυναικών. Μικρότερες πορείες έγιναν σε άλλες 80 πόλεις της χώρας. Διαμαρτυρίες επίσης διοργανώθηκαν στη γειτονική Χιλή και Ουρουγουάη. Διαδηλωτές διέδιδαν το σλόγκαν “Ni una menos” που σημαίνει ούτε μία λιγότερη. Άλλοι φορούσαν μπλουζάκια ως ένδειξη συμπαράστασης προς το κίνημα.

Οι διαδηλώσεις οργανώθηκαν από δημοσιογράφους, συγγραφείς και καλλιτέχνες με αφορμή τη δολοφονία της Chiara Pérez, μία 14χρονη έγκυο, από τον 16χρονο σύντροφό της. Λέγεται ότι οδηγήθηκε στη δολοφονία αφού έμαθε ότι ήταν έγκυος. Ο θάνατος της Chiara είναι μόνο η άκρη του νήματος από περιστατικά βίας κατά γυναικών. Τον Απρίλιο μία

δασκάλα νηπιαγωγείου δολοφονήθηκε από τον πρώην σύζυγό, ο οποίος εισέβαλε στην τάξη και έκοψε το λαιμό της μπροστά σε παιδιά. Αξίζει να σημειωθεί ότι είχε λάβει περιοριστικά μέτρα εναντίον του. Ακόμη μία γυναίκα χτυπήθηκε από τον εν διαστάσει σύντροφό της μόλις δύο μέρες πριν τις διαδηλώσεις και παραμένει σε σοβαρή κατάσταση.

Η λίστα θανάτου δεν τελειώνει, ούτε αρχίζει εδώ. Το φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών υπήρξε έντονο και στο παρελθόν, σε τέτοιο , μάλιστα, βαθμό που το 2012, η Αργεντινή πέρασε νομοθεσία ενάντια στη «γυναικοκτονία» (femicide), έναν νομικό όρο που περιλαμβάνει ενδοοικογενειακή βία, φόνους «τιμής» και άλλες κατηγορίες εγκλημάτων μίσους ενάντια σε γυναίκες.

Femicide: η δολοφονία μιας γυναίκας από έναν άνδρα όπου το φύλο της παίζει ρόλο στο έγκλημα. Πάνω από 250 «γυναικοκτονίες» συμβαίνουν κάθε χρόνο από το 2010. Ακτιβιστές έχουν αναφέρει ότι μία γυναίκα πεθαίνει στην Αργεντινή κάθε 31 ώρες – καταλήγοντας σε πάνω από 1.800 θανάτους τα τελευταία 8 χρόνια.

Το πρόβλημα δεν περιορίζεται στην Αργεντινή. Στατιστικά αναφέρουν ότι πάνω από 5 γυναίκες δολοφονούνται σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας κάθε μέρα στο Μεξικό, και επιπλέον 15 σκοτώνονται κάθε μέρα στη Βραζιλία. Το Διεθνές Κογκρέσο πέρασε την νομοθεσία το 2009 ώστε να αποτρέψει τη βία κατά των γυναικών, και το 2012 θέσπισε νόμους εισάγοντας σκληρότερες ποινές για τη «γυναικοκτονία». Ωστόσο, παρά αυτές τις προσπάθειες περιπτώσεις βίας κατά γυναικών συνεχίζουν να αυξάνονται.

Άντρας σε πορεία στην Χιλή κρατά πλακάτ που γράφει: " Είμαι ημίγυμνος περιβάλλομαι από το αντίθετο φύλο...και αισθάνομαι προστατευμένος όχι τρομαγμένος. Θέλω το ίδιο και για αυτές"

Ο Gerlad Priestland στο βιβλίο του The future of Violence αναρωτιέται αν η βία είναι στη φύση του ανθρώπου (man). Η χρήση του όρου man (άνδρας) είναι απολύτως ταιριαστή. Αν η κακοποίηση των παιδιών θεωρείται πλέον ότι ενδημεί στο κοινωνικό μας σύστημα, οι περιπτώσεις είναι σχετικά λίγες, συγκρινόμενες με τη βία που υφίστανται οι γυναίκες.

Δύο εκατομμύρια κορίτσια το χρόνο, κινδυνεύουν να υποβληθούν σε ακρωτηριασμό των γεννητικών τους οργάνων, ενώ το 25% των γυναικών παγκοσμίως βιώνουν σεξουαλική κακοποίηση από το σύντροφό τους, κάποια στιγμή στη διάρκεια της ζωής τους. Τα συγκεκριμένα φαινόμενα βίας, όπως είναι η έμφυλη βία, έχουν διαμορφώσει την κοινωνία μας από τη βάση της και έχουν καταλήξει παγιωμένα γνωρίσματά της. Σ' αυτά έρχονται να προστεθούν τα πρόσφατα εγκλήματα σε βάρος γυναικών στην Αργεντινή.

Η απελευθερωμένη ανθρωπότητα οφείλει να θυμηθεί στον τελευταίο όροφο του ουρανοξύστη, όπου έχει διαλέξει την κατοικία της, όλα εκείνα τα ταπεινωμένα χαμηλότερα πατώματα, που όπως έγραφε ο Χορκχάιμερ υποβαστάζουν το δικό τους ψηλότερο όροφο. Στο πιο χαμηλό υπόγειο, στήριγμα ολόκληρου του οικοδομήματος, κυλά το αίμα των γυναικών που καθημερινά βιάζονται ή δολοφονούνται.